

iber:Camera

Martha Argerich
piano

Gabriele Baldocchi
piano

Liszt
Xostakóvitx
Schumann
Rakhmàninov
Ravel

DESDE

1924

RAMÓN BILBAO

DILLUNS 15 DE GENER DE 2018, 20.30H
PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

*Iniciem el 2018 amb el privilegi de poder comptar de nou amb la presència de la gran Martha Argerich, que en aquesta ocasió actuarà amb el pianista Gabriele Baldocchi. Ens proposen un programa dels segles XIX i XX, que destaca per les cèlebres **Escenes d'infants** de Robert Schumann, en què evoca la seva pròpia infantesa, i **La Valse per a dos pianos** de Maurice Ravel, definida pel mateix compositor com un remolí fantàstic i fatal.*

Pere Portabella

Fragment del cartell de la pel·lícula
El silenci abans de Bach, 2007

Exposició Cinema, art i política
Del 12.02.2018 al 24.06.2018

Museu Can Framis
Fundació Vila Casas

Aquest programa ha estat possible gràcies al generós suport de la Fundació Vila Casas

Franz Liszt (1811 – 1886)

(Martha Argerich – Gabriele Baldocchi)

Reminiscències de Don Joan, S 656

(Arranjament per a dos pianos 1876 – 1877)

(Basat en **Don Giovanni** de W. A. Mozart)

— Durada aprox. 16'

(Gabriele Baldocchi)

Salve Maria de Jerusalem, S 431 (1848)

(De **I Lombardi alla prima crociata** de G. Verdi)

— Durada aprox. 7'

(Gabriele Baldocchi)

Isoldes Liebestod, S 447 (1867)

(De **Tristany i Isolda** de R. Wagner)

— Durada aprox. 8'

Per gaudir de la música necessitem: **SILENCI**

Para disfrutar de la música necesitamos: **SILENCIO**

To enjoy the music we need: **SILENCE**

Mòbils apagats

Móviles apagados

Mobile phones switched off

Alarmes desconnectades

Alarmas desconectadas

Alarms disconnected

Contingueu els estossecs

Contengan la tos

Contain your coughs

Dmitri Xostakóvitx (1906 – 1975)

(Martha Argerich – Gabriele Baldocchi)

Concertino per a dos pianos

en la menor, op. 94 (1954)

— Durada aprox. 10'

Robert Schumann (1810 – 1856)*(Martha Argerich)***Escenes d'infants, op. 15 (1838)**

— Durada aprox. 17'

Von fremden Ländern und Menschen
*(De terres i pobles estrangers)**Kuriose Geschichte (Història curiosa)**Hasche-Mann (Joc)**Bittendes Kind (El nen que suplica)**Glückes genug (Felicitat perfecta)**Wichtige Begebenheit (Un esdeveniment important)**Träumerei (Somni)**Am Kamin (A la vora del foc)**Ritter vom Steckenpferd*
*(Cavaller sobre el cavall de fusta)**Fast zu ernst (De manera gairebé massa seriosa)**Fürchtenmachen (Espantós)**Kind im Einschlummern (El nen s'adorm)**Der Dichter spricht (El poeta parla)***Serguei Rakhmàninov (1873 – 1943)***(Martha Argerich – Gabriele Baldocci)***Suite per a dos pianos núm. 1, op. 5 (1893)**

— Durada aprox. 22'

Maurice Ravel (1875 – 1937)*(Martha Argerich – Gabriele Baldocci)***La Valse, per a dos pianos (1919 – 1920)**

— Durada aprox. 13'

COMENTA AQUEST CONCERT AMB

#marthaargrich #gabrielebaldocci #ibercamera

Aquest vespre Martha Argerich i Gabriele Baldocci toquen
dos pianos de gran cua Steinway & Sons D274 de:

II
H I N V E S
PIANOS

MARTHA ARGERICH
PIANO

Martha Argerich va néixer a Buenos Aires i començà les seves primeres classes de piano als 5 anys amb Vicente Scaramuzza. Poc després de ser considerada una nena prodigi, va començar les seves actuacions en públic. El 1955 es traslladà a Europa i continuà els seus estudis a Londres, Viena i Suïssa amb Seidlhofer, Gulda, Magaloff, la Sra. Lipatti i Stefan Askenase. El 1957 guanyà els concursos de piano de Bolzano i Ginebra i el 1965 el Concurs Internacional Chopin de Varsòvia. Des de llavors, ha estat una de les pianistes més destacades del món per la seva fama i habilitats professionals.

A més a més de les seves freqüents actuacions arreu del món amb les orquestres més prestigioses i en recital, Martha Argerich sovint actua amb altres artistes de música de cambra com Nelson Freire, Alexandre Rabinovitch, Mischa Maisky, Gidon Kremer i Daniel Barenboim. Segons comenta l'artista: "l'harmonia que es crea dins d'un grup de persones em dóna fortalesa i tranquil·litat".

Martha Argerich ha enregistrat amb EMI, Sony, Philips, Teldec i DGG. Ha rebut diversos premi Grammy, el premi de Gramophon com a "Artista de l'Any" i "Millor Gravació de Concert per a piano de l'Any", el "Choc" del Monde de la Musique, Künstler des Jahres Deutscher Schallplatten Kritik i Premis de BBC Music Magazine, entre molts d'altres.

Actualment és la directora artística del Festival Beppu al Japó; l'any 1999 va crear el Concurs Internacional de Piano i el Festival Martha Argerich a Buenos Aires i el juny del 2002 s'inaugurà el Progetto Martha Argerich a Lugano.

Martha Argerich debutà a la Temporada de Cambra Ibercamera l'any 2005. Aquesta és la seva cinquena actuació.

GABRIELE BALDOCCI

PIANO

Gabriele Baldocchi, professor del Trinity Laban Conservatoire of Music de Londres, ha ofert concerts en centres de prestigi com el Tonhalle de Zuric, Parco della Musica de Roma, Teatro Colón de Buenos Aires, Ceramic Crystal Hall de Seül, Sala Verdi de Milà, Teatro Ghione de Roma, Teatro Rossetti de Trieste, Teatro Ponchielli de Cremona, Parnassos Hall d'Atenes, Teatro Lirico de Cagliari, Poisson Rouge de Nova York i molts altres, presentant-se regularment en alguns dels principals festivals del món.

Baldocchi és l'ambaixador oficial del Martha Argerich Presents Project i participa regularment en diversos grups de música de cambra. També forma duet des de fa anys amb Martha Argerich i amb el pianista argentí Daniel Rivera, a més de col·laborar freqüentment amb diferents actors com Amanda Sandrelli.

Nen prodigi del piano, va començar a oferir concerts públicament amb 9 anys, sent sovint guanyador de premis en concursos pianístics molt prestigiosos com el Concorso Casagrande de Terni i el Concurs Martha Argerich de Buenos Aires. Després d'estudiar a l'Acadèmia pianística d'Imola amb Franco Scala, ha estat alumne de la International Piano Academy de Como, on ha rebut classes per part de William Grant Naboré, Lèon Fleisher, Alicia De Larrocha, Dmitri Bashkirov, Fou Ts'ong, Charles Rosen, Andreas Staier i Claude Frank.

Actualment es dedica a l'ensenyament, és convidat amb freqüència a donar classes magistrals en universitats i acadèmies mundials molt prestigioses, i participar com a membre del jurat en concursos pianístics internacionals.

Avui debuta a la Temporada Ibercamera.

EL VINO SÓLO SE DISFRUTA CON MODERACIÓN

WINE in MODERATION EU

Ser capaz de expresar lo que las palabras no pueden. Llegar a lo más profundo del alma. Transportarte a lugares lejanos sin moverte de donde estás. Tener el poder de inspirar a las personas. Ser música. Ser vino.

EL VIAJE COMIENZA AQUÍ

f t i www.bodegasramonbilbao.es

Venturio
• CLUB •

CON EL ABONO DE IBERCAMERA TIENES VENTAJAS EN EL CLUB VENTURIO

Ahora puedes disfrutar de las condiciones de Socios Premium en el Club Venturio de Ramón Bilbao:

- 15% de descuento en todas las compras • Pedidos sin coste de envío

Date de alta ya en nuestra web con el código:
RBIBERCAMERA

WWW.TIENDA.BODEGASRAMONBILBAO.ES

📞 941 310 316

Promoción exclusiva para los poseedores del Abono de Ibercamera. Pedido mínimo para poder aplicar el cupón: 30 €. Fecha de validez del código: 31/12/2018.

DESDE

1924

RAMÓN BILBAO

TOTA LA MÚSICA DINS EL PIANO

Liszt en tenia prou amb un piano per fer sonar qualsevol música, fins i tot aquella que originalment s'havia escrit per a orquestra: “Pel desenvolupament de la seva potència harmònica, el piano tendeix cada cop més a assimilar-se a totes les obres orquestrals. Pot reproduir tots els trets de les composicions més complexes i no deixa a l'orquestra altra superioritat que la dels diversos timbres i els efectes de masses”. Amb aquest convenciment va començar a transcriure per a piano obres simfòniques de gran format i no s'hi va posar per poc: les simfonies de Beethoven, la *Fantàstica* de Berlioz, fragments d'òperes de Wagner i Verdi, etcètera. Es calcula que va adaptar al piano més de 300 obres d'autors del Renaixement, del Barroc, del Classicisme i dels seus propis contemporanis.

La major part d'aquests arranjaments els feia per al seu lluïment personal, per a interpretar-los en els seus recitals, però també amb l'afany de difondre aquest gran repertori arreu d'Europa. En una època on les orquestres no feien gires i només s'escoltava música simfònica i operística a les ciutats, Liszt va fer que moltes d'aquestes obres arribessin a poblacions remotes interpretant-les en la versió per a piano.

Quan la versió pianística no era fidel a l'original, sinó que n'agafava els temes principals i n'afegia variacions pròpies, Liszt l'anomenava “fantasia”, “reminiscència” o “paràfrasi”. El concert d'avui comença amb tres obres d'aquest tipus. La primera utilitza com a excusa per al virtuosisme, fragments de l'òpera *Don Giovanni* de Mozart. Tot en aquesta pàgina és grandios, excessiu, d'una dificultat tècnica màxima. Sembla que ens convidi —i que estiguem temptats a acceptar-ho— a davallar als inferns amb el protagonista. La segona paràfrasi és sobre una ària de l'òpera *I lombardi* de Verdi: una pregària a la Mare de Déu de la que Liszt en destaca el caràcter íntim i pietós. Liszt va arribar a escriure transcripcions i fantasies sobre fragments de vuit òperes diferents de Wagner, compositor a qui admirava i que més tard acabaria casant-se amb la seva filla Cosima.

L'obra que tanca la secció inicial del concert d'avui es basa en el final de *Tristany i Isolda*, l'escena en què Isolda mor d'amor fonent-se amb el ja difunt Tristany, però que més que una mort és una elevació de l'ànima gràcies a l'amor, una transformació mística.

El *Concertino* per a dos pianos de Xostakóvitx és una petita joia estrenada l'any 1954 al Conservatori de Moscou. Contrasta l'exposició del primer piano, dura i enèrgica, amb la resposta del segon, melòdica i amb un punt de melangia. Aviat apareix l'aire juganer i humorístic típic de Xostakóvitx amb un episodi ple de ritme i de gràcia. Però sembla que el diàleg i la col·laboració entre tots dos dura poca estona. Cadascun torna a la seva proposta inicial: el primer sec i percussiu, amb l'energia pròpia de la joventut, i l'altre líric i nostàlgic, amb la reflexió de la sabiesa. Cal recordar que l'autor va escriure l'obra per a tocar-la amb el seu fill Maxim, aleshores estudiant de piano de 16 anys, que ja era un virtuós. Tres anys després el noi es graduaria amb els màxims honors interpretant l'estrena del *Concert núm. 2 per a piano i orquestra* del seu pare. Enguany, Argerich i Baldocchi celebren que fa 10 anys que van tocar junts per primer cop aquest *Concertino*.

Quan, per fi, Robert Schumann va poder casar-se amb la seva estimada Clara Wieck li va dir: “Els fills són una veritable bendició: si en pogués tenir 20, els tindria!”. Només en van tenir vuit (quatre nenes i quatre nens), però la passió del compositor pel món de la canalla ja venia de lluny. L'any 1838 (dos anys abans de casar-se) va compondre les *Escenes d'infants* en les que evoca la seva pròpia infantesa. Inicialment va compondre 30 petites peces però, finalment en va seleccionar 13 per a publicar-les. Segons va escriure-li a Clara: “Un dia em vas dir que a vegades et dona la impressió que sóc com un nen. Si és així, veuràs que les ales han fet volar aquest infant. T'agradarà tocar aquestes petites peces, però hauràs d'oblidar que ets una virtuosa i deixar de banda els efectes: deixa't dur per la seva gràcia i simplicitat, per la seva naturalitat sense pressió”.

Robert Schumann, l'any 1839

Als 19 anys, Rakhmàninov es va graduar al Conservatori de Moscou com a compositor i pianista. Va emprendre la seva carrera professional i, una de les seves primeres obres, va ser la *Suite per a dos pianos*, publicada el 1893, que va dedicar a Txaikovsky. L'obra s'estructura en quatre parts cadascuna de les quals s'inspira en uns versos de diferents poetes: la primera és una barcarola amb regust a Chopin, la segona evoca el diàleg entre diversos ocells, la tercera és trista i melangiosa, amb arpegis descendents que pinten llàgrimes des del primer compàs i la darrera evoca l'espectacular repicar de totes les campanes al vent.

La Valse és una obra gestada al llarg de més de tretze anys. L'any 1906, Ravel ja explicava un projecte que tenia entre mans: "No és molt subtil el que m'ocupa: un gran vals, una espècie d'homenatge a la memòria del gran Johann Strauss. Ja es coneix la meua intensa simpatia per aquest admirable ritme i com penso que l'alegria de viure s'expressa a través de la dansa". El projecte del "gran vals" va quedar aturat per la Primera Guerra Mundial i no el va reprendre fins l'any 1919. Un encàrrec dels Ballets Russos de Serguei Diàguilev va impulsar la versió final, però finalment Diàguilev es va mostrar descontent amb l'obra i no la va voler coreografiar. Ravel li va presentar la peça en la versió per a dos pianos (aquesta que escoltem avui), en presència d'Igor Stravinsky. Diàguilev va elogiar l'obra, però va dir: "Això no és un ballet. És el retrat d'un ballet". Ravel i el seu amic Alfredo Casella van presentar aquesta versió pianística a Viena aquell mateix any i, al desembre, es va estrenar a París la versió simfònica que és la que més s'interpreta avui dia.

El mateix Ravel va escriure aquestes línies explicant el fil conductor de l'obra que inicialment havia de titular-se *Viena*: "Uns núvols de tempesta deixen entreveure a estones unes parelles que ballen un vals. Els núvols escampen poc a poc i veiem una enorme sala plena d'una massa de gent que gira. L'escena es va aclarint progressivament. La llum de les làmpades del sostre ho il·lumina tot. Som a la cort imperial del 1835". Ravel definia el seu vals com un remolí fantàstic i fatal. Es tracta d'un vals apoteòsic endimoniadament perfecte, plè de recursos harmònics, tímbrics i rítmics que no ens deixa descansar ni un segon. Del que no hi ha dubte és que *La Valse* és un repte majúscul per a qualsevol intèrpret. Cal tenir-ho tot sota control per a que no se'n vagi de les mans: la "deconstrucció" del vals, amb constants tocs de bon humor, les pinzellades arrítmiques, les textures i els colors, els creixents i decreixents, els acords sobtadament forts, la delicadesa dels arpeggiats, l'aire grotesc i patètic d'alguns fragments que contrasta amb la grandiositat i magestuositat d'altres, els *glissandi*, les onades sonores, el piano melòdic i el piano percussiu... Tot dins el piano, sense pausa, fins al brutal i sobtat final.

David Puertas Esteve, músic i periodista, col·labora amb Ibercamera des de la temporada 2000-2001.

iber:Camera

PROPER
CONCERT

Dilluns

29/01/18

20.30 H PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

LES QUATRE ESTACIONS

Forma Antiqua
Aarón Zapico, director

Vivaldi, *Concert per a cordes en sol major "Alla Rustica", RV 151*

Vivaldi, *Trio Sonata en do major, RV 82*

Vivaldi, *Concert per a cordes en do major, RV 113*

Britten, *Simple Symphony, op. 4*

Vivaldi, *Les quatre estacions, op. 8*

www.ibercamera.com

PATROCINADOR PRINCIPAL

RAMÓN BILBAO

AMB EL SUPORT DE

AMB EL PATROCINI DE

LA VANGUARDIA

Cat *m*úsica

AMB LA COL-LABORACIÓ DE

TEMPORADA IBERCAMERA AIE COL-LABORA AMB

COL-LABORA AMB NOSALTRES

Si voleu col·laborar amb nosaltres i conèixer els nostres programes de patrocini, contacteu amb: Mònica Tarré: mtarre@ibercamera.com

ORGANITZA

Temporada Ibercamera, A.I.E.
Una producció d'Ibercamera en associació amb Ramón Bilbao.

Ibercamera és una empresa de:

GRUPCAMERA

Av. Diagonal 433, 4t 1a
E-08036 Barcelona
www.ibercamera.com
ibercamera@ibercamera.com
T. 93 317 90 50 – F. 93 277 72 78

Edició: **Temporada Ibercamera AIE**
Disseny gràfic: Ivó Alvarez i Anna Defez
Impressió: **Grafiko**
Dipòsit legal: **B 1643-2018**

Cap al futur amb la música.

LA VANGUARDIA

Pere Portabella — *Cinema, art i política*

Exposició
del 12.02.2018
al 24.06.2018

Museu Can Framis Roc Boronat, 116-126 · Barcelona
www.fundaciovilacasas.com

FUNDACIÓ
VILA CASAS

CAN
FRAMIS
BARCELONA